

ročník I.

pátek 17. září 2021

Turnov: Kameny zmizelých * Tatobity * Valdštejn * Rovensko p/T * Lomnice n/P
Semily: deska Františku Mizerovi * Železný Brod: Skleněné městečko
Pěncín – Hut' * Císařský pomník v Krásné * Valečov – jak dál na hradě?
Pomník pod Zebínem * Mn. Hradiště: nádraží v novém * Ivo Rozsypal * Karel Hujer

Pohled z Muchova směrem ke Kozákovu

Jana Matěásková

Milý čtenáři!

Já nevím, proč si zoufám z dálnice půl kilometru za chalupou...

Minulou neděli byla u souseda do půlnoci diskotéka. *Má tedy osobitý vkus!* Ráno mne v osm probral traktor. *Sečení příkopů!* A kolikrát zasekl i do ohradníku a do různých překážek. *To byl zvuk!* Ledva skončil, začal jiný traktor bafat u prosečské jabkárny. Díky němu jsem aspoň neslyšel, že za kopcem rozmetají zemědělci hnůj. Neslyšel... ale cítil... f.

turnov

* Na čtyři stovky lidí už podepsalo petici iniciovanou pokladními Českých drah v Turnově. „Prosíme tímto cestující občany Turnovska a širokého okolí o podporu, jelikož si Liberecký kraj nepřeje, aby v tomto kraji působily České dráhy a všemožně podporuje soukromého dopravce *Arrivu*. Proto jsme byly nucené přistoupit k těmto krokům a obrátit se touto cestou na cestující veřejnost a občany, kteří věří v naši práci. Jsme jedinou stanicí v okolí, kde ještě funguje pokladna Českých drah. Nástupcem dopravce *Arriva* skončily čtyři pokladny ČD v úseku *Stará Paka – Liberec*,“ píše se mj. v petici za zachování vnitrostátní a mezinárodní pokladny Českých drah v Turnově, podepsané „*kolektivem pokladních železniční stanice Turnov*“. Přitom z Turnova jezdí i vlaky Českých drah, dodávají pokladní. O petici informoval server *Turnovsko v akci*. „V Libereckém kraji již několik let propagujeme jako základní způsob nákup jízdenek přímo ve vlaku u průvodčího, který je v tarifu IDOL bez přírážky,“ odvětila kancelář tiskového mluvčího hejtmána. „To, že se pokladna Českých drah bude rušit, neznamena, že se ruší také Zákaznické centrum IDOL v Turnově, které je Libereckým krajem nadále zajištěno. I zde mohou cestující kupovat své jízdenky bez omezení.“

Hmmm... zákaznické centrum IDOL... tak to nevím, co je...

Popravdě kupuji lístky tak půl na půl – v pokladnách v Turnově a v Jičíně a od průvodčího, jedu-li z Rovenska. Ale žádný velký rozdíl v tom nevidím...

* Veřejná podpora umístění Kamenů zmizelých předčila očekávání. Počet kamenů se jmény bývalých židovských obyvatel Turnova, z nichž většina byla v průběhu 2. světové války zavražděna v nacistických vyhlazovacích táborech, je díky finančním darům veřejné sbírky navýšen na 32. První pokládání proběhne **23. září od 17 hodin u synagogy v Krajířově ulici za přítomnosti rabína Židovské obce Liberec Davida Maxi.**

* V pokladně turnovského muzea nebo přes e-shop si můžete koupit kalendáře na další rok. K mání jsou velké nástěnné s fotkami z Českého ráje od Pavly Bičíkové nebo *Letem světem* od R. Tkáčikové. Od stejné autorky je ještě malý stolní kalendář *Himaláji*; koupí jejího kalendáře přispějete na dobročinné účely.

*** Turnov kulturní tipy**

HITMAKERS & HOSTÉ

17. 9. 2021 - 19.00 hod.

Kavárna KUS

MALÁ (DOMÁCÍ) SCÉNA

Turnovští rockeři s hosty otevřou novou sezónu koncertů Malé (domácí) scény.

BLUES-ROCK NONSENS 1984 & JAKUB NOHA BAND

18. 9. 2021 - 19.00 hod.

Kavárna KUS

MALÁ (DOMÁCÍ) SCÉNA

Botticelli - Florencie a Medicejští

dokumentární film, It., 2020, 94 min.

režie: Marco Pianigiani

hrají: Stephen Mangan (vypravěč)

Kino SFÉRA, **19. září**, 17 h

Krása, kreativita, genialita.

Renesanční Florencie Lorenza

Medicejského, známého jako

il Magnifico (Nádherný), byla hybnou silou umění a kultury, ale i temných sil.

Mocenské boje, intriky i brutální

násilí. Výjimečný Sandro Botticelli

(1445 - 1510) byl více než kterýkoliv

jiný umělec schopen do svých děl

promítnout světla i stíny éry, která

nebude nikdy zapomenuta. Od počátku

své kariéry tvořil pod křídly mocné

rodiny Medicejských a prosadil se jako

tvůrce ideální krásy, která našla své

maximální vyjádření v takových

mimořádných dílech, jakými jsou *Jaro*

nebo *Zrození Venuše*. Po své smrti

upadl na několik staletí v zapomnění,

dnes ale platí za jeden z nejvýznamněj-

ších symbolů renesančního umění, z jehož tvorby čerpali umělci různých směrů,

od Salvadora Dalího po Andyho Warhola, Davida LaChapelle, Jeffa Koonse

nebo Lady Gaga.

FANTASTICKÁ ŽENA

21. 9. 2021 - 19.30 hod.

Současná komedie úspěšného kanadského autora, jejíž zápletka se točí kolem

seznamu vlastností, které by měla mít ideální partnerka. Hrají: Patricie

Solaříková / Diana Šoltýsová, Václav Krátký / Ondřej Volejník, Adrian

Jastraban / Jarmil Škvrna. Městské divadlo Turnov od 19.30 hodin,

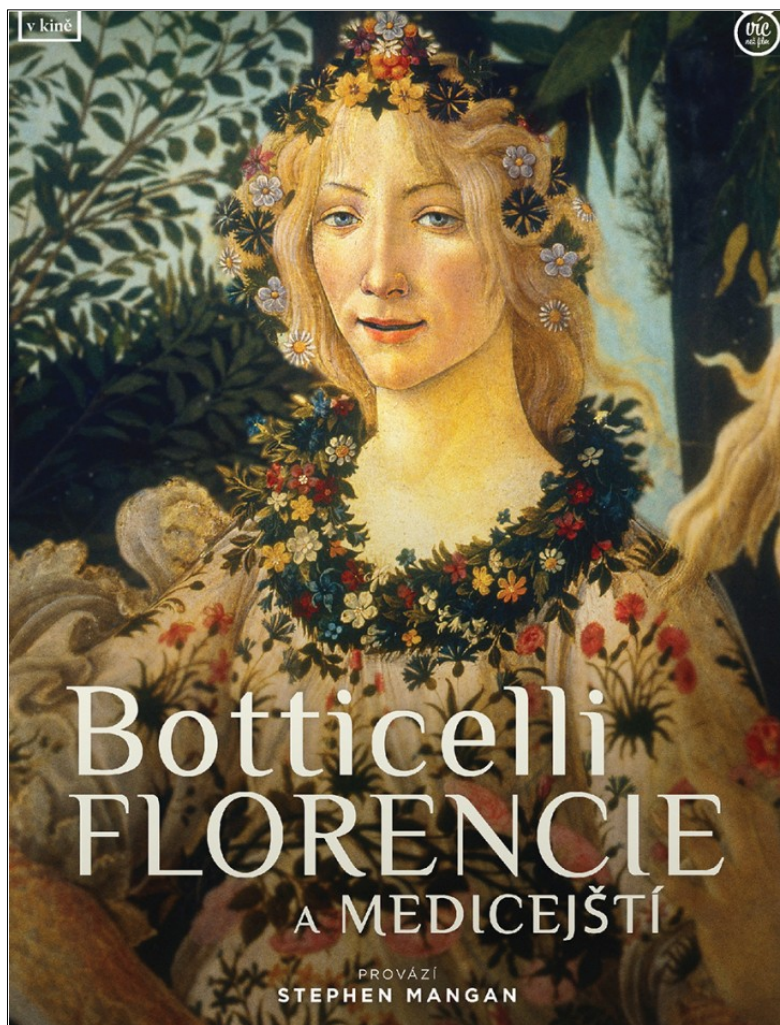
vstupné v předprodeji 360, na místě 420 Kč.

LIBOR DRAHOŇOVSKÝ: ČESKÁ KANADA

Středa 22. září

Beseda zaměřená na přírodní krásy i historické pamětihodnosti České Kanady.

Cestovatelský klub, kino Sféra od 18.00 hodin, vstupné 100 Kč.

NOC LITERATURY V TURNOVĚ

Těšte se na neuvěřitelný literárně-kulturní večer, který se uskuteční na neobvyklých místech v našem městě: turnovské železniční depo, synagoga, novostavba Fokusu. Akce propaguje současnou evropskou literaturu. Vstup dobrovolný. Akce proběhne **22. září** od 18.00 do 23.00 hodin.

VE STODOLE U SLEPIC

Pátek 24. září

Divadelní hit oblíbeného turnovského souboru Nakafráno. Hrají: Kateřina Hofhansová, Michaela Kunetková, Alena Tomášová a Romana Zemenová. Městské divadlo Turnov od 19.30 hodin, vstupné 220 Kč.

SVATOVÁCLAVSKÉ POSVÍCENÍ NA DLASKOVĚ STATKU

Sobota 25. září

Program od 9.00 do 17.00 hod. Tradiční pořad připomínající ukončení letní sklizně. V letošním roce však nebude věnován pouze oslavě ukončení zemědělských prací, ale bude doplněn o program, který naváže na stálou expozici *Kolovrátek, stav i jehla*. Návštěvníci Dlaskova statku tak budou mít možnost nejen nahlédnout do světnice, šatních a ložních komor statku, kde jsou instalovány ukázky toho, jak se ve vesnickém prostředí zpracovával, lámal a drhnul len a konopí či jak se zpracovávalo ovčí rouno. V muzejní dílně si pak návštěvníci potisknou látku a ušijí si z ní ptáčka. V kulturním programu si přijdou na své děti, které se mohou těšit na pohádková představení, příznivci folklórního souboru *Hořeňák* i vyznavači bluegrassové hudby a folku. Návštěvníci se také mohou těšit na ukázkou „strojení do kroje“ – živou demonstraci oblékání dívek a mužů do slavnostního pojizerského kroje. Chybět samozřejmě nebudou ani řemeslnický trh a tradiční posvícenské občerstvení.

A něco pro děti - sobota 18. září

O PRINCEZNĚ, LUCIÁŠOVI A MAKOVÝCH BUCHTÁCH

Klasická, romantická pohádka má za sebou přibližně 300 úspěšných repríz po Čechách a Moravě. Vypráví o princezně Albertině, která by se ráda vdávala, o čertovi Lucíášovi, vrchním správci pekelného nepořádku, který si hledá nevěstu a o tom, co se všechno stane, když se spolu setkají. Hraje pražské CziDivadlo. Městské divadlo Turnov od 10.00 hodin, vstupné 100 Kč.

turnovsko

TATOBITY – ZO Českého zahrádkářského svazu Tatobity pořádá 15. výstavu ovoce, zeleniny, květin a dalších přírodnin. Téma: Kaktusy a sukulenty v našich domácnostech. Výstava se bude konat ve dnech **24. 9. (14 – 18 h)**, **25. 9. (10.30 – 18 h)**, **26. 9. (10.30 – 16 h)** v sále Kulturního domu v Tatobitech.

Pokud budete mít výpěstky z letošní úrody, prosíme o zapůjčení na naši výstavu. Pěstitelé, kteří by zapůjčili své výpěstky k vystavení, se mohou přihlásit u Pravoslava Valného vedle Studniček. Vstupné je dobrovolné.

TATOBITY – Večerníčková stezka v Tatobitech byla pro velký zájem prodloužena do konce září. Přijďte se projít Tatobity a připomenout si krásu českých večerníčků. Začátek stezky je v altánu i obecního úřadu.
(Byl jsem dost překvapen, když jsem jednu postavičku našel až na cestě do Zadní Proseče...)

PŘÍŠOVICKÁ POUŤ

Obec Příšovice Vás všechny srdečně zve na pouť

KDE: prostranství před sokolovnou v Příšovicích

KDY: ve dnech 18.09. – 19.09.2021

Těšit se můžete na dětský kolotoč, labuť, střelnici, skákací hrad, autodrom, klouzací čluny a dětský vláček.

Chybět nebudou ani pouťové sladkosti, cukrová vata, ledová tříšť, klasické občerstvení či oblíbený trdelník.

MALÝ ROHOZEC – Sobota 18. září se ponese v duchu oslav. V areálu Pivovaru Rohozec na Malém Rohozci v Turnově proběhne tradiční, už 13. *Rohozecké*

loučení s létem. Připraven bude skákací hrad, malování na obličej nebo auta horské služby, které si bude možné prohlédnout zblízka. O hudební doprovod se postarají kapely *Nonstop*, *Adaptace* a *Vařák*. Po celý den lze vyrazit na prohlídku pivovaru, kde ochutnáte pivo přímo z tanku. Nezapomeňte teplou bundu, protože teploty ve sklepení pivovaru klesají pod 10 stupňů. (Turnovsko v akci)

VALDŠTEJN – Hrad Valdštejn stojí na prvním místě tabulky nejnavštěvovanějších kešek v rámci soutěže ČT Děčko *Zastav nečas*, která v létě probíhala na asi 250 místech po celé republice. Jedním z takových míst bylo *Muzeum Českého ráje*, turnovské infocentrum, kde byly k dostání letáčky s unikátními kódy, a hrad Valdštejn, u kterého byla umístěna *keška*. Ta se stala v rámci celé republiky tou nejnavštěvovanější. Celkově u ní proběhlo 814 návštěv, o 24 více, než u loňského vítěze Žďáru nad Sázavou, který letos obsadil druhé místo. Do soutěže se zapojilo 32 185 hráčů a web projektu *Zastav nečas* vygeneroval 700 tisíc návštěv. (Radim Štícha, Turnovské památky a cestovní ruch)

SYCHROV

* **STABAT MATER**, kostel sv. Václava v Rovensku pod Troskami, v **sobotu 18. září** od 18.00 hod. Vystoupení sopranistky Karolíny Cingrošové s kolegy Anitou Jírovskou – mezzosoprán a Kateřinou Málkovou – varhany.

Tradiční Svatováclavská pouť v Rovensku pod Troskami 21. 9. 2021 – 26. 9. 2021

Program Svatováclavské pouti

Náměstí prof. Drahoňovského

- od 21. 9. – 26. 9. 2021 Pouťové atrakce a prodejní stánky na rovenském náměstí
- sobota 25. 9. 2021 Pouťová zábava v sále budovy radnice na náměstí hraje RoudenBand - pořádá Restaurace radnice

Kostel sv. Václava Na Týně

neděle 26. 9. 2021

Slavnost sv. Václava, hlavního patrona Čech a našeho města Rovensko pod Troskami – poutní slavnost a jubileum města 650 let a zároveň erigování „vzniku“ Římskokatolické farnosti sv. Václava

- 10.00 hod. poutní mše svatá v kostele sv. Václava, hlavní celebrant: Jeho Excelence Mons. Jan Baxant, biskup litoměřický
- 11.30 hod. příjezd a uvítání sv. Václava, slavnostní chvalozpěv svatováclavský a žehnání obrazem Panny Marie ochránkyně Českého národa Te Deum Laudamus.

* Turistické informační středisko v Rovensku změnilo soji provozní dobu:

září

úterý – pátek: 9.00 – 12.00 12.30 – 17.00

sobota, neděle, 28/9: 9.00 – 14.00

říjen

pátek: 9.00 – 12.00 12.30 – 17.00

sobota, neděle, 28/10: 9.00 – 14.00

lomnice n. p.

* Food Festival Lomnice nad Popelkou budeme pořádat i nadále. Věříme, že se situace na podzim tentokrát již nezhorší a akce bude moci **18. září** opět na nádvoří, v parku a nově také v okolí zámku v Lomnici nad Popelkou proběhnout. Food Festival Lomnice nad Popelkou 2021 proběhne v podobném duchu, jako v roce 2019. Neplánujeme žádné zásadní změny. Hlavní myšlenkou zůstává představit a prezentovat vybrané subjekty zabývající se gastronomií, se kterými se návštěvníci festivalu mohou setkat na jednom místě v jeden čas. Cílem je také podpořit cestovní ruch města. Předpokládáme, že se festivalu v letošním roce zúčastní zhruba 40 vystavovatelů „různých zaměření“ - street food, restaurace, sweet bar, regionální výrobci, minipivovary, vinaři, nápoje apod. V této chvíli sbíráme potvrzení jejich účasti. Návštěvníkům bychom chtěli i letos nabídnout rozmanitou nabídku kvalitní gastronomie.

Pořadatelem akce zůstává město Lomnice nad Popelkou, ve spolupráci s Kulturním a informačním střediskem, Střední školou Lomnice nad Popelkou a Řemeslným pivovarem Lomnice nad Popelkou – *Lomnickým pivem*.

Pro letošní rok však počítáme s rozšířením akce nejen na nádvoří, ale i okolo celého zámku. Počítáme se zvýšením počtu odpočinkových míst pro návštěvníky - s lavičkami, lavicemi a stoly a barovými stolky. Navýšíme také počet vstupů, aby se zde netvořily fronty. Novinkou budou vratné kelímky s motivem města Lomnice.

O hudební doprovod se opět postará kapela DuoBigband z Turnova. Jeho součástí zůstanou prezentace spojené s gastronomií, aktuálně oslovujeme možné účinkující. Pro případ nepřízně počasí samozřejmě máme i pro rok 2021 připraven velkokapacitní stan. (Zdeněk Rajm, místostarosta)

**FOOD FESTIVAL
LOMNICE NAD
POPELKOU 2021
18. září, 10 – 16 hod.**

* Houbařský spolek v Lomnici pořádá 18. a 19. září *Podzimní výstavu hub.*
Proběhne mezi 9. a 17. hodinou v lomnické Orlovně.

semily

* Třetí deska, pořízená Spolkem rodáků a přátel Semil ve spolupráci s městem, bude věnována památce ředitele chlapeckých škol Františka Mizery (1861 – 1924), od jehož narození letos uplyne 160 let. Vděčíme mu za první a stále ještě nepřekonané dějiny našeho města, byl ale také sbormistrem *Jizeranu*, varhaníkem, kronikářem, aktivním členem a činovníkem řady dalších spolků, iniciátorem semilské účasti na *Národopisné výstavě československé v Praze roku 1895* a jedním ze zakladatelů městského muzea. Byl milovníkem humoru a laskavým učitelem.

Deska bude odhalena v **sobotu 25. září** v 10 hodin dopoledne na Komenského náměstí 146, vedle budovy ZUŠ. Život a dílo F. Mizery přiblíží Ondřej Vašata, zástupce ředitele *Muzea Podkrkonoší v Trutnově*, v programu vystoupí také *Pěvecký sbor Jizeran*, řízený Jiřím Kurfírtem.

/(in), Semilské noviny

*** Semilské kulturní tipy**

23. září

KOULE

Divadelní rozšířená podoba původně rozhlasové hry, která po svém uvedení rozpoutala doslova mediální smršť. Abonentní divadelní představení, které je pochopitelně přístupné i široké veřejnosti. V sále KC Golf Semily od 19:00 hod. Vstupné: 370,- Kč.

24. září

BUBENICKÁ SHOW MR. POPELINA

Klubová scéna odstartuje velkolepou show, a to nejen tou bubenickou. Programu tohoto rytmy i tancem nabitého večera se ujme Robert Tomáš alias Mr. Popelino. Vystoupí plejáda mladých bubeníků. Dále se můžete těšit na *Joe Satriani Tribut*. Novinkou bude kapela *M.I.S.E.* ze Semil. V sále KC Golf Semily od 19:30 hod. Vstupné: 150,- Kč / děti do 18 let: 80,- Kč.

* V semilském muzeu bude nová výstava *Století českého volejbalu v Libereckém kraji*. Vernisáž proběhne v **pátek 24. září od 17 hodin za účasti našeho nejúspěšnějšího hráče poslední doby - Jana Štokra. Výstava u příležitosti 100 let českého volejbalu vás provede od začátků tohoto sportu importovaného z Ameriky po desetiletích, kdy jsme byli v zlatých časech mistry světa a Evropy. Výstava potrvá do konce roku.**

* Po osmiměsíčním uzavření kin se hojně diskutovalo o tom, zda se diváci do kin vrátí, nebo nikoliv. Po srovnání návštěvnosti kina Jitřenka v Semilech za stejné období minulých let si jeho provozovatel může oddechnout. „Jsem rád, že se navzdory přetrvávajícím opatřením diváci do kina Jitřenka nakonec vrátili,“ uvedl Ondřej Šír, vedoucí semilského kina. „V červenci a srpnu tohoto roku se návštěvnost kina Jitřenka vrátila na čísla, která jsme sledovali v rekordním roce 2019, srpen 2021 dokonce patřil ve srovnání se stejným obdobím předchozích let k nejnavštěvovanějším letním měsícům za deset let provozu kina. Do Jitřenky si druhý prázdninový měsíc našlo cestu na 2 335 diváků.“ (Zdroj: Semilské noviny)

* Odborná porota vybrala vítěze soutěže o nejlepší kroniku v Libereckém kraji. Klání, které se koná pravidelně jednou za dva roky, ovládly letos Semily a Horní Branná. Do letošního ročníku se přihlásilo celkem 17 měst a obcí. Kronikáři se svými publikacemi soutěžili ve dvou kategoriích rozdělených podle velikosti přihlášené obce. Mezi obcemi do 2 tisíc obyvatel o vítězství usilovalo celkem dvanáct soutěžících. V kategorii obcí nad 2 tisíce obyvatel bylo letos přihlášeno pět soutěžících. Vítězná kronika pochází z Horní Branné. Druhé místo mezi obcemi do 2 tisíc obyvatel obsadil městys Zásada a třetí místo pak obec Blatce. V kategorii nad 2 tisíce obyvatel zvítězily Semily. Druhou pozici obsadilo Jablonné v Podještědí a třetí Lomnice nad Popelkou. (Filip Trdla, Liberecký kraj)

* V rámci Odboru dopravy bude do 30. září provoz *Registru řidičů* pro veřejnost omezen pouze na „úřední“ dny, tj. pouze v pondělí a středu.

železný brod

* Vážení přátelé, je nám velkou ctí vás pozvat na již 15. ročník sklářských slavností s názvem *Skleněné městečko*. Tradiční setkání sklářů, výtvarníků, sběratelů i laických obdivovatelů sklářského řemesla se koná již tento víkend **18. – 19. září 2021.**

Skleněné městečko nabídne nejen mnoho výstav a sklářský veletrh, ale těšit se můžete také na bohatý doprovodný program plný hudby a uměleckých vystoupení. Zapojte se do tvůrčích sklářských dílen a využijte možnost si něco vyrobit nebo jen obdivujte kreativitu a řemeslnou zručnost studentů sklářské školy. Na Malém náměstí, ve sklářské škole i v několika firemních prodejnách budou prezentována a předváděna charakteristická sklářská řemesla. Nezapomeňte si udělat radost a zakoupit si nějaký ten sklářský výrobek nebo bižuterii.

(Program Skleněného městečka jsem uvedl v minulém Trosečníku.)

Vstupné na celou akci je zdarma.

Slavnostní zahájení akce proběhne již tuto sobotu v 10 hodin na Malém náměstí. Pokud nevíte, co dělat a kam vyrazit o víkendu, návštěva Skleněného městečka je jistě dobrou volbou pro celou rodinu. Neváhejte a přijďte se podívat!

/ František Lufinka, starosta; Ivan Mališ, místostarosta

* V železnobrodském kině proběhla v uplynulých dvou letech kompletní rekonstrukce. Posledním restem bylo opotřebované a různými opravami poškozené projekční plátno. V srpnu bylo brněnskou firmou *GERRIETS* vyrobeno a instalováno plátno nové. Kvalitu produkce mohli návštěvníci kina posoudit v prvním poprázdňinovém promítání. (Petr Kadlec, MÚ Železný Brod)

železnobrodsko

PĚNČÍN – Po delších jednáních se podařilo obci koupit chátrající objekt bývalého hostince *Formanka*. Je to místo ve středu obce, které jistě v budoucnu najde využití.

Co třeba udělat tam hospodu, napadá mně...

Vedení Pěnčína schválilo přijetí dotace z dotačního fondu Libereckého kraje na projekt *Revitalizace návsi v Hutí* ve výši 300 tisíc Kč. Zároveň zrušilo výběrové řízení na tuto akci vzhledem k vysoké nabídkové ceně a navrhlo zajistit dvě nová řízení na výběr dodavatele staveb – demolice staré zastávky + opěrná zeď a stavba nové zastávky. (Zpravodaj obce Pěnčín)

PĚNČÍN, HUTĚ – Pokračují práce na opravách kaple sv. Vojtěcha v Hutí.

V roce 2017 začaly opravy na kapli v Hutí. Veškeré práce byly dosud hrazeny pouze z peněz spolku *Hut' pro život* a za pomoci dárců. Opravy se tak dočkaly vchodové dveře, byla instalována mříž, zřízena elektrická přípojka na pozemek, opravila se fasáda a došlo k terénním úpravám v okolí. V roce 2019 proběhla zatím největší investice, celková oprava střechy. V roce 2021 se za podpory ministerstva kultury, kraje, obce i farnosti rozběhly další práce. Kaple je zapsanou kulturní památkou a tak vše probíhá za dohledu orgánů památkové péče. Zásadní byla oprava stropu, kdy došlo k fixaci odpadávajících částí a opravám. Velkou zajímavostí je, že se při renovaci odkryla původní malba nad oltářem z roku 1854. V dalších letech potom kapli čeká výmalba a kompletní renovace oltáře. Velký dík si zaslouží aktivní hut'ský spolek a jeho podporovatelé a dárci. Stejně tak je třeba si vážit velmi dobré spolupráce s panem farářem Janem Juchou. (Rh, Zpravodaj obce Pěnčín)

Barevnou fotku malby, kterou mně poslala Jany Matěásková, jsem ale bohužel někam zasel, tak snad jindy...

Kaple sv. Vojtěcha, *foto Dominik Matus/ Wikipedie*

Huť na staré pohlednici

KRÁSNA – Makrofotografie rostlin i hmyzu od Venduly Pozdílkové mohou návštěvníci **Kittelova domu** vidět naposledy ještě v měsíci září. Výstava *Obrázek*

z *poutí* o poutích a poutních místech v Pojizeří potrvá i přes zimu. Plánovaná je do jarní pouti, tedy 30. dubna 2022. (Lída R.)

Památník k 60. výročí vlády jeho veličenstva císaře Františka Josefa I. (4. října 1908)

Myslím, že nadešel čas seznámit se s významnou památkou části obce Krásná (dříve Šumburk, Schumburg). Jedná se o památník stojící od roku 2009 u autobusové zastávky u hostince *U kaštanu*. Památník byl v tomto roce nalezen při stavbě nové autobusové zastávky, a byl na spodní straně břehu, pod silnicí, prakticky celý zasypaný hlínou. Po dohodě s firmou, která stavbu zastávky prováděla, došlo k opatrnému vyzvednutí všech kamenných prvků, celkovému vyčištění povrchu a následnému umístění vedle nové zastávky. V tu chvíli samozřejmě nikdo netušil, o jakou věc se jedná. Cesta proto vedla do Okresního archivu Jablonec nad Nisou, kde se podařilo za velkého přispění vedení archivu dohledat písemnosti týkající se tohoto památníku, jehož původní místo bylo u německé školy, dnes budova Krásná 33 (knihovna). A tak si nyní pojd'me na okamžik objasnit další střípek historie dnešní Krásné a tuto dobu si připomenout. Vše začalo u *Spolku vojenských veteránů Schumburk* (dále Šumburk). Text článku přeložila z originálu paní Jasnuška Smolková v roce 2010.

Spolek vojenských veteránů Šumburk

Spolek byl založen v roce 1872 a zahrnoval členy z obcí Dalešice, Jistebsko, Maršovice a Černé Studnice. Měl 130 členů, z toho 26 čestných. Vedení spolku bylo v rukou předsedy pana Augusta Schmidta. Prapor spolku byl slavnostně posvěcen za účasti bratrských spolků z blízkého i vzdáleného okolí. U příležitosti výročí šedesáti let vlády jeho veličenstva císaře Františka Josefa I. nechal spolek zbudovat v roce 1908 kamenný památník, který má vyjadřovat jejich vlastenecké smýšlení a věrnost císařskému dvoru. Slavnost konaná na počest 60. výročí vlády císaře Františka Josefa I. Oslava, pořádaná dne 4. října 1908 – v den císařových jmenin – *Spolkem vojenských veteránů Šumburk* a obcí Šumburk-Jistebsko, na počest šedesáti let trvání vlády císaře, spojená s odhalením památníku a zasazením císařského dubu, proběhla díky krásnému počasí v prosté a důstojné atmosféře. Ve dvě hodiny odpoledne svolaly salvy

z moždíře členy spolku a účastníky slavnosti do spolkové klubovny. Celé místo bylo slavnostně vyzdobeno, hlavně prostor u školy. Skvostně vyzdoben byl památník a budova školy (bývalá německá škola – dnes budova Krásná 33 – knihovna). V patře školy byl umístěn obraz monarchy v životní velikosti s uvedenými číslicemi 1848 – 1908, vyjadřující léta vládnutí s požehnáním pro císaře. Přesně ve tři hodiny začalo řazení průvodu nad kostelem sv. Josefa a čestní hosté byli vyzváni, aby se za hudebníky odebrali po Horské ulici ke škole na místo slavnosti, kde se již mezitím shromáždilo početné obecenstvo. Poté byl průvod Spolku veteránů a čestných hostů za vedení organizátora oslavy pana Ludwiga Hoffmanna seřazen do vyrovnaného zástupu. Pěvecký sbor „Harmonie“ působivě přednesl slavnostní hymnu, zkomponovanou panem učitelem Rudolfem Schmidtem. Zde přednesl předseda *Spolku válečných veteránů* August Schmidt zdravici a poděkoval všem za účast na oslavě. Jménem obce Šumberk – Jistebsko srdečně pozdravil starosta obce pan Eduard Fischer všechny přítomné, jmenovitě čestné hosty, zastupitelstvo obce a učitelský sbor ze Šumberku – Jistebka, dále všechny spolky a účastníky slavnosti a poděkoval všem za účast. Slavnostní projev starosty Eduarda Fischera, který byl v první části veden ve vlasteneckém duchu a vzdáváním holdu jeho císařskému veličenství, byl v druhé části apelem na místní obyvatelstvo, aby kamenný památník považovali za stálou připomínku k lásce vlasti. Při současném odhalení památníku dvěma válečnými veterány vypukly mezi účastníky oslavy nadšené ovace. Za doprovodu kapely byla potom zapěna císařská hymna. Následně žáci školy zasadili do školní zahrady císařský dub.

Akt byl doprovázen velmi poučným projevem, proneseným panem řídícím učitelem Ernstem Kasperem. Objasnil dětem výjimečnost císaře i význam vysazení císařského dubu. Poté jeden ze žáků přednesl báseň a ostatní děti zapěly oslavnou píseň. Akt výsadby dubu doprovázely děti zapěním císařské hymny. Dále následovala přehlídka *Spolku válečných veteránů* před zúčastněnými diváky a odchod do hostince *U Lípy*, kde bylo malé pohoštění. Zde byli přivítáni krátkým projevem organizátora, který je seznámil se zněním pozdravného telegramu, adresovaného na vládní kancelář a přímluvného dopisu vedoucího úřadu pana Müllera z „Müllersheime“. Potom následovalo přednesení hudebních skladeb, přerušované pouze

malými přípitky, v přednesu smíšeného pěveckého sboru a sólistů. Svěřených úkolů se příkladně zhostili pánové Juppe, Schmidt, Bernt, Zenker, Klepáč, Posselt a Elstner. Zvláštního zdůraznění si zaslouží znamenité provedení houslového koncertu panem Berntem a klavírního doprovodu pana učitele Schmidta. Ačkoliv památník byl pořízen z finančních prostředků *Spolku válečných veteránů* a příspěvku od obce, dobrovolně přispěli: pan Elstner 50 K, pan farář P. Gerrissen ze Šumburku a čestný člen pan Wenzel z Rychnova – každý 10 K.

I jim patří vyjádření díky. Na závěr nemůže být opomenuta zásluha starosty obce pana Fischera, který pro uskutečnění celé akce neúnavně pracoval, a jeho úsilí bylo také velmi ceněno. Tak uběhlo setkání v nejlepší atmosféře a Spolek válečných veteránů si tento den s hrdostí zaznamená do svých pamětí.

Text na památníku: Na paměť 60. letého výročí vlády jeho veličenstva císaře Františka Josefa I. Pořízeno Spolkem veteránů Šumburk a obcí Šumburk – Jistebsko 4. října 1908

/ Milan Špika, Zpravodaj obce Pěččín

mnichovohradištsko

Na jaře letošního roku se na Valečově uzavřela jedna hradní kapitola. 24. března zemřel kastelán Zdeněk Steklý. Do Bosně přišel před 25 lety a z nově zakoupeného hradu dokázal vykresat úžasné turistické místo a zároveň nepřehlédnutelný symbol obce. Po kastelánově nečekaném odchodu před vedením obce stála otázka – jak dál?

„Nebyl čas na žádné velké diskuze a provizorní řešení bylo na světě. Sehnali jsme čtyři brigádnice, které provoz hradu zajišťují,“ říká starostka obce Hana Maudrová. O technickou stránku, tedy o sekání, úklid a údržbu hradu a o odvoz odpadků se stará Zdeněk Majdl. Novinkou je i to, že návštěvníci jsou obsluhováni z venkovního výdejního okénka. „A všechno funguje dobře, včetně prohlídek s tištěným textem. Snad je to i ke spokojenosti návštěvníků,“ dodává starostka.

Letošní sezóna navíc byla zahájena až na konci května z důvodu proticovidových

opatření a také kvůli dokončování sanace otvorů na Novém paláci. Přes veškeré

komplikace však byly poslední měsíce na Valečově turisticky úspěšné.

K 30. srpnu prošlo vstupní hradní mříží 13 278 návštěvníků.

„I tak bylo ale třeba řešit, jak budeme hrad provozovat v dalších letech. A právě zmíněné ‚provizorní‘ řešení pomocí brigádníků jsme na zastupitelstvu vyhodnotili jako to nejlepší, ve kterém budeme pokračovat i v příštím roce,“ upřesňuje Hana Maudrová. V úvahu ještě přicházelo zaměstnání člověka na hlavní pracovní poměr, což však vzhledem k půlroční turistické sezóně k vysokým odvodům za sociální a zdravotní pojištění padlo. Dalším řešením byl pronájem hradu a srubu provozovateli, který by vyšel z výběrového řízení. To by však znamenalo velké omezení vlivu obce Boseň na provoz hradu. „Věříme tedy, že jsme při projednávání tak důležité věci rozhodli správně,“ dodává starostka.

Během měsíce září můžete Valečov navštívit denně mimo pondělí v době od 9.00 do 18.00 hodin. Od října do dubna pak bude hrad návštěvníky očekávat vždy v sobotu, neděli a ve svátky od 9.00 do 16.00 hodin.

/ Petr Novák, Mnichovohradištsko.cz; foto Jaromír Ducháč, Náš Turnov

mnichovo hradiště

Mnichovohradištské nádraží prošlo proměnou. Správa železnic ještě dokončuje některé práce, rekonstrukce je nicméně ve finále.

„Nádraží bylo katastrofálním stavu, do budovy zatékalo, akutní zásah potřeboval celý objekt včetně bytů v druhém nadzemním podlaží, čekárny, toalety byly nakonec strženy,“ říká k investiční akci starosta Ondřej Lochman.

Budova ale není pod žádnou památkovou ochranou a funkčnost a oprava u *Správy železnic* převládala nad detaily architektury 30. let minulého století.

„Společně s městským architektem Janem Světlíkem jsme projektanty i vedení *Správy*

železnic v Hradci Králové přemlouvali, aby kladli více důrazu na zachování některých významných prvků budovy. Alespoň zvenčí se tak podařilo základní charakter architektury z 30. let udržet. Obklady věže, zachování obkladů kolem oken nebo třeba ciferník jsme se *Správou železnic* ladili do posledního detailu tak, aby byl v duchu hodin původních,“ dodává starosta.

Mnichovohradištský dopravní uzel se tak dočkal kompletně nového kabátu a cestující hladkého přestupu na autobus nebo vlak.

Dalším krokem je dokončení pěšiny mezi terminálem a Kaštankou. Město bude usilovat i o rekonstrukci nástupišť, úpravu prostoru kolem panelové plochy vedle nádraží a úpravu stání z podélných na kolmá, aby vzniklo více parkovacích míst.

Původní podobu nádraží nebudou budoucím generacím připomínat jen staré fotografie, ale i hmotné předměty. Původní stůl před pokladnou, hodiny, cedule, lavičky a ciferník z hodin věže totiž převzalo do své péče Muzeum města Mnichovo Hradiště.

/ Petr Novák, Mnichovohradištsko.cz

jičín

Na svahu pod Zebínem se opět usadí pomník saského vojáka z prusko-rakouské války

Pod vrchem Zebín u polní cesty vedoucí směrem k Jičínu, kterou dnes známe pod přezdívkou „panelovka“, stával 2,75 metru vysoký železný kříž s plastikou Krista na pískovcovém hranolovém podstavci. Na černé desce stávalo v češtině a němčině: „Zde odpočívá král. saský voják, jenž padl v bitvě u Jičina dne 29. června 1866.“

Ale 20. století nebylo k této pamětihodnosti přívětivé. Pomníček se nyní vrací na místo činu, byť získá jinou podobu. Stát bude přibližně v polovině panelové cesty. Jde o místo, kde se stezka směrem od Jičina stáčí do prudkého kopce, a zde ho zahlédneme po levé straně. Sasové ve válce 1866 byli spojenci Rakouska, stáli tak po boku vojáků z národů pod habsburskou nadvládou proti pruským vojskům a jejich spojencům. Sasko tehdy bylo menším německým státem a hlavním důvodem, proč se přiklonilo ve válce k Rakousku, byly obavy z rozpínavosti

Pruska.

Novou plastiku vyrobilo kamenictví v Ostroměři a celou akci financuje společnost *Mach Zebín*, která hospodaří na svazích pod Zebínem. Do obnovy

pomníku vkládá řádově několik desítek tisíc Kč. Firma úzce spolupracuje s *Komitétem pro udržování památek z války 1866*, který zajišťuje zejména věcnou správnost doprovodného textu. Slavnostní odhalení se uskuteční v polovině září. Nový pomník bude mít podobu metrového pískovcového jehlanu na soklu z pískovcové desky. Na něm bude vytesán nápis *Karl Schwenke, vojín saského 2. pěšího praporu, + 29. 6. 1866*.

Původní pomníček byl zřízen v roce 1897 *Místním spolkem pro udržování pomníků a hrobů na bojišti jičínském*. Ostatky vojína byly v roce 1906 vyzvednuty a přeneseny do kbelnického Ossaria. „K opravě kříže došlo v roce 1911. Bohužel se tato památka stala obětí vandalů. Již v roce 1926 byl německý nápis značně poškozený a v podstatě nečitelný. Roku 1939 byla nápisní deska poškozena mládeží a musela být opravena K. Stuchlíkem z Jičína. Na podzim roku 1984 nebo na jaře 1985 byl kříž poničen při melioraci pole a z původního umístění těsně za mostkem přes bezejmenný potok za osadou Soudná byl přesunut blíže k Zebínu k bývalému valdštejnskému špýcharu. V průběhu dalších let kříž zanikl a zbylo jen pár dobových fotografií, na kterých je zachycen,“ popisuje David Kotlář z firmy *Mach Zebín* a z *Jezdeckého Centra Jičín*.

Firma financuje obnovu památníku. Výzkum odhalil, že padlým je vojín Karl Schwenke, 4. rota 2. prapor, 1. pěší brigáda korunního prince, 2. divize generálporučíka Von Stieglitze.

Co se celkové částky za projekt týká, výzkum a práce historika vyšly zhruba na 25 tisíc korun, pomník s nápisem na zhruba 40 tisíc korun. Naučná cedule s osazením vyjde asi na 12 tisíc.

/ Jan Jireš, Jičínský zpravodaj

JIČÍN, LIBUŇ – výluka na železnici (reprodukce informace)

Od 8:00 h. dne 13. 9. 2021 nepřetržitě do 18:00 h. dne 23. 9. 2021

Vážení cestující, provozovatel dráhy Správa železnic, s. o. informuje, že ve výše uvedeném termínu proběhne v úseku **Libuň - Jičín** na trati 041 - Turnov - Hradec Králové hl.n. výluka. Dopravce České dráhy, a.s. proto musí přistoupit k následujícím opatřením:

Po dobu výluky budou všechny vlaky ve vyloučeném úseku nahrazeny autobusy náhradní dopravy. Vlaky jsou nahrazeny autobusy náhradní dopravy v úseku Libuň až Jičín a opačně. Vlak Sp 1822 Humprecht dne 18.9.2021 bude nahrazen autobusem náhradní dopravy v úseku Sobotka až Jičín.

Železniční zastávky Jičín zastávka a Železnice se náhradní autobusovou dopravou neobsluhují. Cestující z Jičína zastávky a Železnice využijí pravidelnou linkovou autobusovou dopravu do Jičína a opačně. Cestujícím do Jičína zastávky a Železnice od Turnova bude uznána jízdenka přes Jičín.

Vlaky mohou navýšit zpoždění o 5 až 10 minut.

Umístění zastávek náhradní autobusové dopravy:

Jičín - před staniční budovou

Jičín zastávka - po dobu výluky se neobsluhuje

Železnice - po dobu výluky se neobsluhuje

Jinolice - směrem do Libuně za železničním přejezdem u železniční zastávky, směrem na Jičín na autobusové zastávce "Jinolice, žel. přejezd"

Libuň - na autobusové zastávce "Libuň, ObÚ" a před staniční budovou

* Koncert filmové hudby 18. září od 19:00 hodin Masarykovo divadlo Jičín

***Star Wars, Piráti z Karibiku, Game of Thrones, Pán prstenů, James Bond* nebo legendární večerníčky.**

V jičínském divadle se můžete těšit na filmovou hudbu, kterou živě zahrají smyčce *Pražského filmového orchestru*, který se filmové hudbě věnuje již třináct let a v Jičíně vystoupí poprvé. V Čechách se několik symfonických orchestrů občas dotýká svým repertoárem některých oblíbených titulů populární nebo filmové hudby. Těleso, které pře 13 lety založil dirigent Jiří Korynta, *Pražský filmový orchestr*, se ovšem specializuje výhradě na interpretaci filmové, popř. muzikálové hudby živě na podiu.

Za svou třináctiletou historii se orchestr poměrně rozrostl, ale zejména zdokonalil. Velká zásluha patří zejména dirigentovi Jiřímu Koryntovi, který ze studentů i absolventů různých hudebních a uměleckých škol dostal maximum jejich výkonu a naučil je, jak k hraní tohoto náročného žánru v symfonické podobě přistupovat. Studenti stále tvoří značné zastoupení v orchestru, ale dostávají také možnost zahrát si po boku profesionálů z filharmonii nebo divadelních orchestrů. Orchester má za sebou mnoho vystoupení po celé České republice a několikrát se vydal i za hranice, konkrétně na Slovensko a do Rakouska. Nejstálějším působištěm je ale pořád Praha a orchestr tak ctí místo svého založení. Podle slov dirigenta bylo na začátku velkým cílem dostat hráče nahoru a úroveň hraní co nejvíce vyzdvihnout, a následně měl za cíl představit hudbu lidem ve známých koncertních sálech. Více informací na www.kzmj.cz

Obecní úřad Libošovice - Knihovna Antonína Bocha Libošovice
Římskokatolická farnost Sobotka pořádají

v kostele sv. Prokopa v Libošovicích v
neděli 26. září 2021 od 16 hodin

SVÁTEČNÍ PODZIMNÍ KONCERT

Účinkuje

SMÍŠENÝ PĚVECKÝ SBOR AUREA ROSA
z Liberce, sbormistryně JANA KONVALINKOVÁ

hosté

VERONIKA VILDMANOVÁ
RADEK HANUŠ
FELIX SLOVÁČEK ml.

140. výročí narození řídícího učitele
ANTONÍNA BOCHA a další významné
osobnosti ze Sobotcka připomene
promovaný historik KAROL BÍLEK

V Galerii Na návsi
v budově Obecního úřadu bude mezi 15. a 16. hodinou
přístupná výstava

EX LIBRIS ZDEŇKA MLČOCHA

www.knihovnalibosovice.webk.cz

ČECHOMOR: 33 RADOSTÍ ŽIVOTA

Pořadatel:

Kultura Jablonec, p. o.

Místo konání:

Eurocentrum Jablonec nad Nisou
Jiráskova 4898/9, Jablonec nad Nisou
46601

Datum konání:

24.9.2021 od 19:00 hodin

Typ akce:

hudba

Tematická
kategorie:

koncert

* JABLONECKÉ DÝŇOBRANÍ & VINOBRANÍ

pátek 17. 9., 15 hod., Dům Vína ANNOVINO

Přehlídka stovek vyřezávaných dýní na téma „Pohádkové bytosti“. Od 15 hod. zábavné odpoledne se soutěží, dýňová diskotéka. Na rodiče čekají odrůdové burčáky, ochut-návka a prodej vín od moravských vinařů, vinná a burčáková zmrzlina z farmy i gastronomické speciality. Dále proběhne předávání hroznu úrody primátorovi města a v 19.30 hod vypukne dýňový ohňostroj.

* JABLONECKÉ PODZIMNÍ SLAVNOSTI

pátek 17. 9. – sobota 18. 9., 9 – 18 hodin, centrum města, zdarma

Jablonecké městské slavnosti s trhem na Mírovém náměstí, v Podhorské ulici a na Farského náměstí. Téměř 60 stánků nabídne regionální produkty, kvalitní vína, dárkové předměty, oblečení, ruční šperky, keramiku, hračky a mnoho dalšího. Chybět nemohou zvěřinové, zabijačkové a sýrové speciality, domácí langoše, koláče a perníčky. Součástí slavností je kulturní program, který bude letos probíhat na Letní scéně Eurocentra. Podrobněji na webu www.kulturajablonec.cz

jablonecko

DESNÁ – viz vpravo

VYSOKÉ n/J – Krakonošův divadelní podzim, národní přehlídka venkovských divadelních souborů, proběhne od **24. 9.** do 2. 10. 2021.

Přehlídka je určena především venkovským souborům na podporu tradice a specifiky ochotnického divadla, zahrnující rovněž kulturní a společenský život v menších sídlech do 5 tisíc obyvatel.

Program hledejte pomocí *googlu*.

**SLAVNOSTI
MĚSTA DESNÁ
V ZAHRADĚ RIEDELOVY VILY
18. ZÁŘÍ 2021
330 LET OD ZALOŽENÍ DESNÉ
105 LET OD PROTRZENÍ
PŘEHRADY NA BÍLÉ DESNÉ**

Program	
9:00	Zahájení slavností starostou města Vernisáž výstavy ke 330. výročí založení Desné a 105. výročí od protržení přehrady na Bílé Desné
9:30	Klub českých turistů a divadelní spolek Vojan – Mladá haluz procházka za skřítky, kteří budou čekat do 13 hodin na Protržení přehradě
10:00	Desenská dechovka – hudba k poslechu
11:30	Klub psích sportů – ukázky výcviku psů
12:00	Kapela Svijanka Ládi Petříčka – hudba k poslechu
13:00	Základní škola Desná – vystoupení dětí
13:30	Kapela Svijanka Ládi Petříčka – hudba k poslechu
15:00	Kapela Kompres – hudba k poslechu
17:00	Losování výherce hlavní ceny slavností města
17:30	Kapela Kompres – hudba k poslechu
19:30	Bohoslužba slova Th. Dr. Karel Kolářek ve starokatolickém kostele v Desné I za obětí protržení přehrady. Bohoslužbu doprovodí hudbou Sbor dobrovolných muzikantů.
14:30	Sbor dobrovolných muzikantů koncert ve starokatolickém kostele v Desné

Celodenní program pro děti i dospělé

Ukázky řemesel – prodej výrobků a tvořivé dílny – malování na obličej – možnost sfilovat ze vzduchovky, projíždky na koni, stělnice a historický kolotoč.

JABLONEC a okolí – V sobotu 18. září bude v Jablonci neobvyklá podívaná, na nebi se zjeví vzducholod' společnosti ZF. Poletí z Prahy přes Starou Boleslav nad Jablonec a zpět. Nad Jablonec přiletí proto, že tu ZF má dceřiný podnik výroby a vývoje. Let proběhne v rámci *Zeppelin Tour 2021*. Trasu z Prahy nad Jablonec a zpět by měla zvládnout v čase 9 až 12 hodin, v Jablonci se by se tedy měla ukázat v půl desáté, ale záleží na počasí, informoval *Jablonecký deník*. Existuje pouze šest vzducholodi Zeppelin NT, dvě kotví u mateřského závodu ve Friedrichshafenu u Bodamského jezera. Zeppelin má délku 75 metrů a je tak největší vzducholodí na světě. Průměrná letová rychlost dosahuje přibližně 100 kilometrů za hodinu v závislosti na síle a směru větru. Stroj může vystoupat do nadmořské výšky až 3 tisíce, obvykle se ale drží asi 300 metrů nad zemí, *uvedl Jablonecký deník*.

Nad Libereckým krajem se vzducholod' prvně objevila 9. listopadu 1913. Tehdy se vzducholod' Sachsen (Sasko) z dílny hraběte Zeppelina vznášela nad Novým Borem. Tatínek vzpomínal na vzducholod', která se přenesla 25. srpna 1930 přes Rovensko. Tehdy letěla z Berlína přes Kaliningrad, Žitavu, Liberec, Jablonec, Turnov, Prahu, Plzeň a Regensburg – a zpět.

Velkou část Československa pak obletěla 2. prosince roku 1938 vzducholod' Led Zeppelin. Proletěla nad Libercem, kam shodila poštu, Jabloncem a znovu nad Novým Borem. Jednalo se o propagandistickou plavbu před doplňovacími volbami do Říšského sněmu.

/ foto: Jablonecký měsíčník a Vrtulník.cz

Vzducholod' nad Hodkovicemi

krkonoše

Vrchlabská genofondová banka se stala přidruženým členem Unie botanických zahrad

Genofondová zahrada Správy KRNAP prošla celkovou rekonstrukcí a stala se přidruženým členem *Unie botanických zahrad*.

Historie záchranné genofondové zahrady ve Vrchlabí při *Správě Krkonošského národního parku* se datuje do roku 1983. Od té doby zde pěstujeme řadu ohrožených druhů krkonošské květeny, z nichž část byla použita k posílení slábnoucích populací v přírodě. Za všechny je možno jmenovat koniklec jarní alpský v Čertově zahrádce, vrbu bylinnou v Malé Kotelní jámě, jeřáb sudetský v Obřím dole nebo rozrazil chudobkovitý na vrcholu Sněžky.

V současné době v zahradě uchováváme více než 300 druhů a klonů ohrožených krkonošských rostlin, tedy zhruba třetinu krkonošské flóry. Kolekce zahrnuje i obtížně pěstovatelné druhy, jako je třeba kropenáč vytrvalý nebo hadilka obecná.

Součástí zahrady je i pracoviště genetické banky. Pro uchování genofondu ohrožených druhů jsou semena, sebraná v terénu nebo v zahradě, po přečištění a testech klíčivosti ukládána k dlouhodobému skladování při teplotách $-18\text{ }^{\circ}\text{C}$. V současnosti jsou takto uchována semena 71 druhů rostlin z červeného seznamu flóry ČR. V blízkosti zahrady je i sad krajových odrůd ovocných

dřevin, který je volně přístupný veřejnosti, a rastrové záhony s ukázkami typických krkonošských biotopů.

V letech 2018 až 2020 proběhla v rámci projektu OPŽP komplexní rekonstrukce jak genofondové zahrady, tak i vnitřních prostor a laboratorního vybavení genetické banky. Tyto proměny zahradu pozvedly a umožnily ucházet se o přidružené členství v *Unii botanických zahrad*. Na valné hromadě *Unie* 24. srpna pak bylo členství schváleno.

Členství v Unii je zásadní zejména z důvodu spolupráce s ostatními botanickými zahradami na záchranných programech a také kvůli přístupu k informacím a výměně zkušeností. Postupně probíhá i další rozšiřování uchovávaného genofundu vzácných a ohrožených rostlinných druhů. Příkladem může být koniklec jarní alpský. Po vymření jesenické populace jsou Krkonoše posledním místem výskytu tohoto kriticky ohroženého a mizejícího taxonu v České republice. Letos se na nově objevené lokalitě podařilo z většího počtu jedinců odebrat semena, která již ochotně klíčí. Uložení semen, která bude možno získat z rozpěstovaných rostlin, v genové bance je zcela zásadním krokem pro záchranu mizející krkonošské populace.

V posledních letech byla také založena sbírka krkonošských jeřábů, mezi nimiž je řada velmi vzácných a endemických druhů. V blízké budoucnosti plánujeme namnožit jednotlivé keře (klony) endemického jeřábu sudetského, které v rámci počínající spolupráce rozmístíme v různých botanických zahradách a vytvoříme tak „zálohy“ jejich jedinečného genofundu. Genofondová zahrada je ve všední dny po dohodě přístupná veřejnosti.

/ KRNAP, foto Kamila Antošová

liberecký kraj

* **Krajské kolo 23. ročníku soutěže *Zlatý erb*** zná své vítěze. Nejlepšími elektronickými počiny jsou webové stránky Turnova a Zásady. *Zlatý erb* vyhláší Liberecký kraj ve spolupráci se spolkem Český zavináč.

Přehled stran, které kandidují do sněmovny v Libereckém kraji	Lídři
ANO 2011	Jana Pastuchová
ALIANCE NÁRODNÍCH SIL	Karel Redlich
Aliance pro budoucnost	Pavčina Dohnalová
Česká strana sociálně demokratická	Josef Jadrný
Hnutí Prameny	Petr Machala
Komunistická strana Čech a Moravy	Jan Koros
Koruna Česká (monarchistická strana Čech, Moravy a Slezska)	Jan Konrád
Nevolte Urza.cz.	Jitka Nyklová
Otevřeme Česko normálnímu životu	Josef Lank
PIRÁTI a STAROSTOVÉ	Jan Farský
PŘÍSAHA – občanské hnutí Roberta Šlachty	Jaroslava Pauchová
SPOLU – ODS, KDU-ČSL, TOP 09	Petr Beitl
Strana zelených	Jaromír Baxa
Svoboda a přímá demokracie (SPD)	Radovan Vích
Švýcarská demokracie (www.svycarska-demokracie.cz)	Igor Čech
VOLNÝ blok	Monika Waksmundská
Trikolora Svobodní Soukromníci	Otto Jarolímek

Zdroj: Náš REGION

liberecko

HODKOVICE n/M – Lásky od Mohelky

19. září od 16:00 hodin, Nám. T. G. Masaryka 1,

Zveme vás na 2. premiéru nové divadelní hry *Láska od Mohelky*. Druhá premiéra se koná ve dvoře Technických služeb města Hodkovice nad Mohelkou. Kapacita míst omezena. Rezervace vstupenek na domaci.nikca@seznam.cz
Více informací na radničním webu.

JABLONNÉ v/P – V pondělí 13. září začala celková obnova baziliky sv. Vavřince a sv. Zdislavy. Z toho důvodu bude bazilika asi na dva roky uzavřená.

výtvarno

12. září zemřel **Ivo Rozsypal**, klasik českého ateliérového skla. Bylo mu 79 let. S uznáním o něm psal domácí i zahraniční tisk, vystavoval v prestižních galeriích. Za svá umělecká díla získal mnoho významných domácích i mezinárodních cen. Ta poslední – *Ocenění hejtmana Libereckého kraje*, ze které se velmi těšil, mu bude udělena in memoriam koncem října v Liberci.

Veřejné rozloučení s akademickým malířem Ivo Rozsypalem proběhne ve středu 29. září odpoledne v Městském divadle v Novém Boru. Lidé mohou přijít uctít památku sklářského výtvarníka a významné osobnosti města od 14:30 hodin.

za humny

MLADÁ BOLESLAV – Stálou expozici ŠKODA Muzea v Mladé Boleslavi doplňuje právě zpřístupněná výstava *120 let ŠKODA Motorsport*. Přibližuje výrazné úspěchy společnosti ŠKODA AUTO v motoristickém sportu. Vzrušující atmosféru závodů a soutěží navozuje působivá kombinace atraktivních exponátů, zajímavých infopanelů, dobových artefaktů a interaktivních prvků. Výstava bude k vidění do 20. března 2022.

Škoda Auto novou výstavou *'120 let Škoda Motorsport'* připomíná dlouhou sérii svých triumfů na poli motoristického sportu. „Startovní výstřel poprvé zazněl 27. června 1901 v Paříži, kdy se na trať tří denního závodu do Berlína vydal jezdec Narcis Podsedníček s motocyklem Laurin & Klement. Triumfy jeho zdatných následovníků až po současný tovární tým Škoda Motorsport s vozy Fabia Rally2 evo lemují bezpočet vítězství, titulů mistrů světa, rychlostních rekordů a dalších úspěchů,“ připomíná Andrea Frydlová, vedoucí Škoda Muzea

v Mladé Boleslavi, a dodává: „Tématu motoristického sportu se budeme věnovat i 24. září v rámci Muzejní noci, a to komentovanými prohlídkami nové výstavy i dalším doprovodným programem.“

Nová výstava vhodně doplňuje stálou expozici mladoboleslavského Škoda Muzea. S historií i současností vzrušujícího prostředí motoristického sportu návštěvníky seznamují nejen přehledné panely s čtivými texty a řadou jedinečných fotografií. Atmosféru dobových závodů navodí také originální filmové záběry vozů Škoda na závodních tratích, stejně jako vizuálně atraktivní plakáty nebo ukázky tabulí se startovními čísly. Stěna slávy je přehlídkou výběru z velkého počtu cenných trofejí, které mladoboleslavská značka za uplynulých 120 let získala.

K magnetům výstavy patří pětice závodních speciálů, počínaje jednoválcovou „motocykletou“ *Laurin & Klement BZ* z roku 1903. Sportovní automobily legendární řady F z počátku minulého století zastupuje vůz *L&K FC* (1909). Poválečnou etapu reprezentuje *Škoda SPORT* s nízkou hliníkovou karoserií, účastník legendárního vytrvalostního závodu *24 hodin Le Mans* (1950). Období uplynulých 30 let, po začlenění značky ŠKODA do koncernu Volkswagen, je

spojeno mimo jiné s výrazným technologickým pokrokem, vytvářejícím podmínky pro ještě širší uplatnění speciálů z Mladé Boleslavi v motoristickém sportu. Příkladem jsou vystavené vozy *Škoda Octavia WRC (2003)* a *Škoda Fabia R5 (2019)*. Výstavů doplní dvojice *Škoda 130 RS (1978)* a *Škoda Fabia S 2000 (2015)* vystavená ve stálé expozici muzea a řada sportovních vozů v přilehlém depozitáři, jenž lze navštívit po domluvě na recepci *Škoda Muzea*. Škoda Muzeum v Mladé Boleslavi je otevřeno každý den od 9:00 do 17:00.

/ Pavel Šubrt, webové stránky Mladé Boleslavi

DOLNÍ BOUSOV – Regionální publicista Miloslav Ječný připravuje knížku o Eduardu Doškářovi, mezi válkami populární osobnosti Dolního Bousova. Uvítá o něm jakékoliv informace i vzpomínky.

„Eduard Doškář se narodil 27. 1. 1903 v Dolním Bousově čp. 76 (dům mezi školou a Novotnými v Dlouhé ulici, který byl při přestavbě školy zbourán a znovu postaven.) a zemřel v Německu 6. 3. 1942 (datum úmrtí bylo stanoveno Okresním soudem v Kraslicích rozhodnutím z 22. 9. 1959). Zde se narodila i jeho sestra Marie (4. 3. 1906). Jejich bratr Eugen (Evžen) se narodil 14. 5. 1914 v domě čp. 122 (dnes je zde pošta). Jejich otec byl obchodník v čp. 76. Eduard Doškář byl za druhé světové války v roce 1940 souzen za poslech zahraničního rozhlasu spolu s Jindřichem Prskavcem z Dolního Bousova (a dvěma dalšími osobami), který se narodil 27. 2. 1915 v čp. 220 (v té době to byl dům v dnešní ulici Požárníků; kdysi zde žil pan Žlůva, kterému se prý oběsila koza na šraňkách.

V matrice je uvedena pouze matka – Antonie Prskavcová, narozená 13. 6. 1893. Ta měla starší sourozence Františku, Václava a Josefa. Jindřich Prskavec se určitě dožil roku 1944, kdy se vrátil do lůna katolické církve (svědčí o tom zápis v matrice). Uvítám jakékoliv informace o obou, případně o jejich příbuzných. Také budu rád za poskytnutí jakýchkoliv výtvorů Edy Doškáře (básničky, písničky, humorné texty, texty na plesové pozvánky ...),“ uvedl Miloslav Ječný ve své výzvě. Kontaktovat pana Ječného můžete na telefonu 775 975 077 nebo e-mailem: milan.jecny@outlook.cz.

Kniha by měla vyjít v příštím roce, kdy bude kulaté výročí od data, ke kterému byl Eduard Doškář prohlášen za mrtvého (1942).

ČESKÁ LÍPA, DOKSY – V úctyhodném věku 98 let zemřel v sobotu 11. září v Doksech plukovník ve výslužbě Josef Haisler, člen Československé obce legionářské.

Josef Haisler se narodil 27. srpna 1923 v Lohenicích u Přelouče, později se rodina přestěhovala do Mladé Boleslavi. Od dětství ho přitahovaly dobrodružné příběhy československých legionářů a měl dobrý vztah k československé armádě. Vystudoval reálné gymnázium, za protektorátu pak pokračoval dvouletým studiem na průmyslovce. Nastoupil jako konstruktér ve Škodě Mladá Boleslav. Po válce se stal členem KSČ. Od roku 1958 pracoval pro Výzkumný ústav vojenský v Doksech, kde vyvinul speciální tank schopný jezdit pod vodou v sedmimetrové hloubce. Od srpna 1968 radikálně vystupoval proti invazi vojsk

Varšavské smlouvy do Československa, podílel se na protiinvazivním rozhlasovém vysílání, šířil letáky. V roce 1970 proto přišel o zaměstnání a byl vyloučen z KSČ. Do roku 1989 pracoval v papírnách v Bělé pod Bezdězem.

Plukovníku Josef Haisler v roce 2019 udělil hejtman Martin Půta *Poctu hejtmana* za celoživotní přínos v boji za svobodu.

„Velice mě zpráva o úmrtí pana Josefa Haislera zasáhla. Byl to člověk, jehož zásluhy jsou nepopíratelné. Z jeho nápadů vzešla celá řada patentů týkající se pancéřované tankové techniky. Během druhé světové války zažil pochod smrti Mladou Boleslaví. Jako člen Československé obce legionářské se ještě před nedávnem podílel na významných vzpomínkových akcích v Libereckém kraji. Čest jeho památce,“ uvedl hejtman.

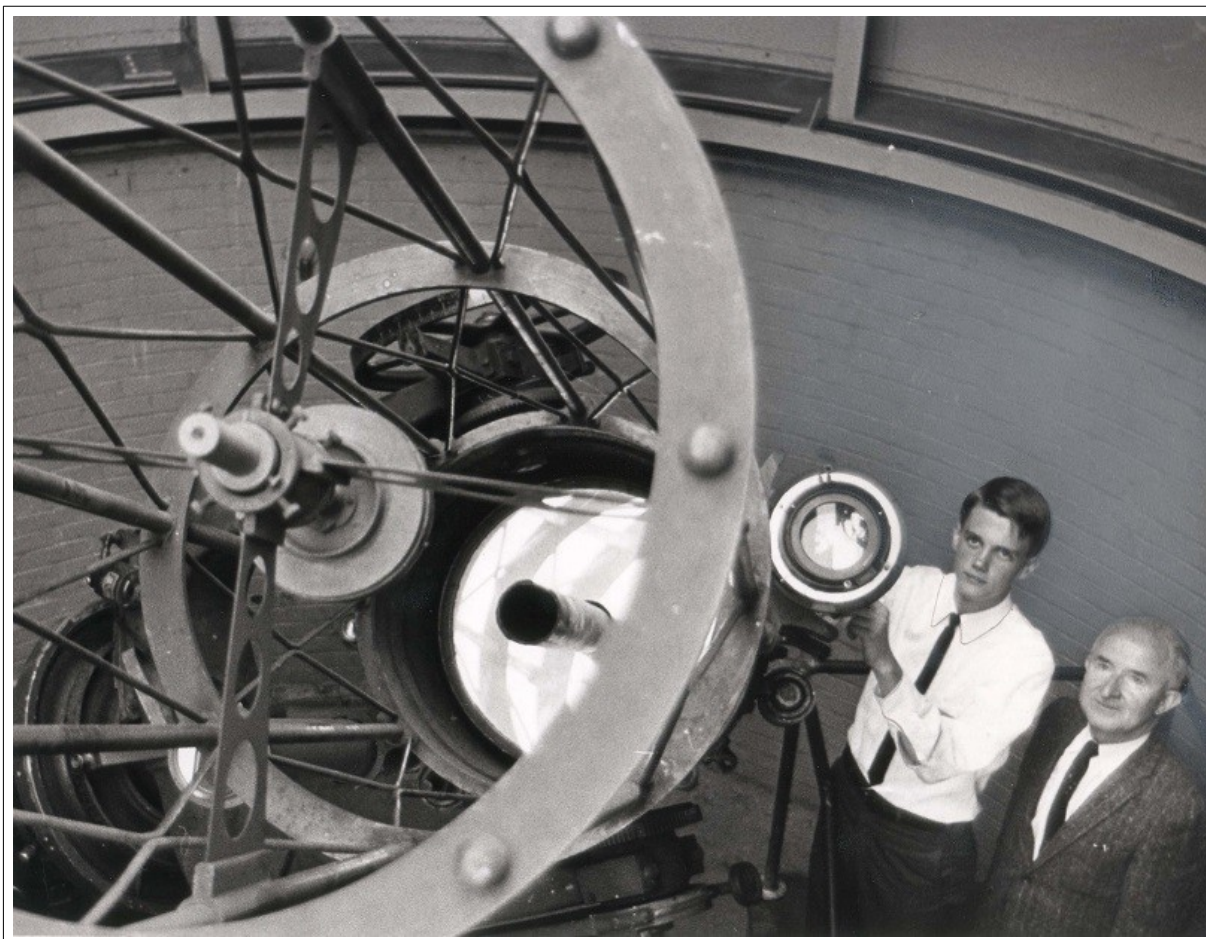
Poslední rozloučení se koná 20. září 2021 ve 13:00 ve smuteční síni Česká Lípa PIETA.

náš jubilant

Karel Hujer (1902 – 1988)

Narodil se 18. září 1902 v Železném Brodě, kde měli jeho rodiče zahradnictví a on byl jejich posledním devátým dítětem. Reálku vystudoval v Turnově. Ve studiu pokračoval na pražské Karlově univerzitě. Zajímal se o astrofyziku, ale i historii filozofie a přírodních věd. Také studoval na *Imperial College*

londýnské university. Krátce působil na hvězdárně *Juvisy* u Paříže a pak ještě praktikoval tři roky na *Jerkesově observatoři* univerzity v Chicagu, kde se věnoval hvězdné spektrografii. V roce 1930 odjel do Mexika, kde studoval dějiny astronomie Aztéků, Toltéků a Mayů v mexickém *Museo nacional* a v knihovně observatoře v Tacubáya. V roce 1931 se vrátil do Československa, dokončil disertaci a v březnu 1932 promoval na doktora přírodních věd (RNDr.). Po promoci byl pozván prezidentem Masarykem na návštěvu do Lán. Krátce na to jako čerstvý doktor přírodních věd odjel do Kanady, kam byl pozván na expedici studující úplné sluneční zatmění.

V roce 1934 odjel do Indie, kde studoval dějiny hinduistické astronomie. S úspěchem přednášel na bombajské univerzitě. Setkal se zde s Ghándím a seznámil se s celosvětovým mírovým hnutím. Významná byla také jeho návštěva v Thákurově rezidenci v Shantiniketanu. Po návratu do Československa v roce 1935 byly jeho přednášky o Indii a staroindické filozofii i historii tamní astronomie velice oblíbené a navštěvované. Díky tomu se mohl podílet na zorganizování první české expedice za slunečním zatměním v roce 1936. Pozorovací stanoviště bylo v městečku Naka-tombetsu na ostrově Hokkaido nedaleko Sachalinu. Po nafotografování úplného zatmění 19. června 1936 odjel Karel Hujer z Japonska do Číny. Zde navštívil hvězdárny v Nankingu a Pekingu. Do Československa se vrátil na rok a jeho pobyt byl spojen s přednáškami a publikováním.

V roce 1937 odjel do USA a odsud do Peru studovat astronomii Inků. Původně plánoval návrat domů na rok 1938. Události v Evropě jej ale zaskočily. K podepsání Mnichovského diktátu došlo v době, kdy se Hujer vracel z Peru do Kalifornie. V USA již zůstal. V roce 1940 byl přijat jako profesor astronomie na *Del Paul universitě* v Chicagu, v letech 1942–1943 působil na *Iowa Wesleyan College* v Mount Pleasant a od roku 1943 na universitě státu Michigan, kde připravoval americké piloty ve zrychlených kurzech aeronautiky. Již během války se začal angažovat nejen ve vědě, ale i jako zastávce demokracie a světového míru.

V letech 1946–1973 přednášel na universitě Tennessee v Chattanooga a byl ředitelem tamější observatoře. Přednášel a učil v osmi světových jazycích. Vydal sedm knih a publikoval ve čtyřiceti světových vědeckých časopisech. Že byl vědcem světového významu, dokazují pozvání a účast na řadě významných vědeckých konferencí a kongresů. Byl členem *Královské astronomické společnosti v Londýně* a dalších osmi vědeckých společností v Evropě a v Americe. Přátelil se s Albertem Einsteinem. Jeho zájmy ho zavedly, mimo již zmiňované země, také do Tibetu a třikrát navštívil ruskou Sibir. Současně po celou dobu dělal reklamu české vědě. Jako první například seznámil svět s tím, že před Franklinem objevil hromosvod Čech Prokop Diviš.

Karel Hujer zemřel 10. června 1988 v Chattanooga v USA.

/ David Řeřicha, pracovník muzea v Železném Brodě

pozdní sběr

LOMNICE n/P – Kulturní a informační středisko informuje, že v **pondělí 20. září** bude zahájen prodej vstupenek na Svatomartinské slavnosti 2021, které se konají 16. listopadu od 19 hodin ve sklepení zámku. Rezervace na webových

stránkách KIS, prodej v Turistickém informačním centru.

Společnost ZEOS LOMNICE oznamuje, že tento **pátek 17. a v sobotu 18. září** se koná tradiční samosběr brambor na pozemcích v Nové Vsi nad Popelkou. Směr příjezdu od Lomnice bude vyznačen přes letiště, směr od Nové Vsi okolo teletníku. Zahájení vždy od 7 hodin, ukončení v pátek v 16 hodin, v sobotu ve 12 hodin. Cena brambor bude 8 Kč/kg. Součástí akce je opět nabídka „České cibule“ v ceně 60 Kč za 5 kilové balení.

TURNOV – Ve středu 15. září byly po více než roce opětovně do rakve uloženy kosterní pozůstatky biskupa Petra Františka Krejčího

Jde bezesporu o nejvýznamnějšího církevního hodnostáře uloženého k poslednímu odpočinku na městském hřbitově v Turnově. Biskup Krejčí (1796 v Březině u Mnichova Hradiště – 1870 v Praze) měl totiž k tomuto městu celoživotně vřelý vztah. Mezi lety 1828 a 1837 byl turnovským děkanem a ani po odchodu do Prahy k metropolitní kapitule u sv. Víta kontakt s milovaným městem neztratil. 28. února 1858 byl ordinován do funkce světícího biskupa pražského a titulárního biskupa oropského a v říjnu 1863 se stal děkanem pražské metropolitní kapituly. Po smrti byl však k poslednímu odpočinku uložen na své výslovné přání v Turnově v hrobce pod centrálním křížem, jehož stavbu sám financoval.

V květnu roku 2020 bylo zjištěno poškození litinové zákloповé desky kryjící vchod do jeho hrobky. Při revizi jejího stavu jsme tak po 150 letech měli možnost nahlédnout do jejího interiéru. Do hrobky klenuté valenou klenbou se

sestupuje po jedenácti schodech. V jižní stěně je proražena nika, ve které byl umístěn litinový krucifix s dřevěným soustruženým podstavcem. Rakev spočívala na čtyřech pískovcových blocích vysokých 35 centimetrů. Dno rakve však bylo rozpadlé a ostatky biskupa Krejčího se proto z valné části nacházely na podlaze hrobky. Proto se starosta Turnova Tomáš Hocke, děkan a okrskový vikář turnovského vikariátu Václav Vlasák, pracovník NPÚ – ÚOP Liberec Tomáš Kesner a Jan Prostředník z Muzea Českého ráje shodli na urychlené exhumaci a přepohřbení ostatků do nové schrány. Odborné vyzvednutí ostatků zajistili antropologové Národního muzea Petr Velemínský, Vítězslav Kuželka a Jan Cvrček ve spolupráci s turnovskými archeology a historiky. Kosterní pozůstatky byly převezeny do Národního muzea k dočasnému důstojnému uložení a zejména pro antropologické posouzení tělesných ostatků biskupa.

Konstrukce železo-zinkové rakve následně prošla složitým procesem konzervace na SUPŠS-VOŠ v Turnově, původní krásu rakvi navrátili restaurátoři Jáchym Paleček, student VŠCHT, a Vojtěch Ouřada. Veřejnost mohla rakev spatřit letos 18. června o Muzejní noci v turnovském muzeu.

Podle učitele praktického vyučování šperkařské školy Vojtěcha Ouřady se zinkové rakve používaly asi jen padesát let na přelomu 19. a 20. století. Nebyly ale příliš odolné. „Když zetlejí ostatky pochovaného, tak se vytvoří velmi agresivní prostředí, které zinek doslova rozpustí,“ uvedl Ouřada.

Ostatky byly uloženy do nové schránky s vygravírovaným znakem biskupa Františka Petra Krejčího. Kdy budou vráceny do hrobu, nevím, nejasné jsou další osudy původní rakve a na výsledky antropologického výzkumu si také ještě počkáme.

(Zdroje: Muzeum Českého ráje, Náš REGION, Blanka Freiwillingová, Liberecký kraj)

Karel Hohl

Trosečník – kulturně společenský e-zin * vydavatel a redaktor: M. Fefík Podobský
fefik.sorry@seznam.cz * nechcete-li e-zin dostávat, dejte vědět!
všechna čísla naleznete na internetu: knihovna.jicin.cz/regionalni-zpravodaje